

6.6.

Az ombudsmani tevékenység statisztikai adatai

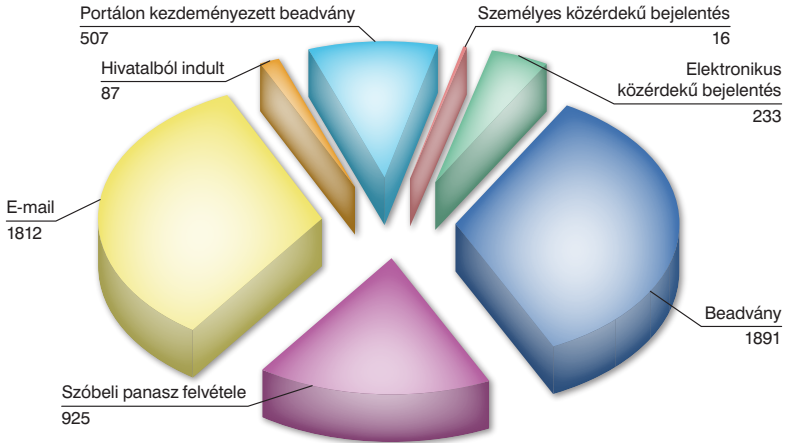
Az állampolgárok 2014-ben 5471 beadvánnyal fordultak az alapvető jogok biztosához, ami mintegy másfélezerrel kevesebb panaszt jelentett, mint az azt megelőző évben. Ennek legfontosabb okát abban látjuk, hogy – hasonlóan az összes korábbi választási évhez, amikor is minden alkalommal jelentős mértékben csökkent az ombudsmanhoz fordulók száma – a panaszosok kivártak, és a választások eredményétől tették függővé, hogy panaszukkal az alapvető jogok biztosához fordulnak vagy esetleg az új önkormányzati testülethez vagy polgármesterhez. Az előző évből 855 ügy húzódott át 2014-re, 5454 ügyet fejeztünk be, így az év végére 886 ügy maradt folyamatban.

Az AJBH szervezeti átalakítása 2013-ra meghozta eredményét és a munkafolyamat felgyorsult, ekkor mintegy 2500-zal több ügyet fejeztünk be, mint korábban, de ez a lendület 2014-ben nem folytatódott. A jogalkotó az alapvető jogok biztosát újabb feladatokkal bízta meg, de ezek megnövekedett munkaerő-igényéhez csak részben járult hozzá.

A biztosnak ezekre az új feladatokra a meglévő személyi állomány keretéből kellett megfelelő létszámot biztosítania, így mintegy 16 munkatársat kellett a korábbi szervezetéből kiemelve az új feladatok ellátására átképeznie. Mindezek következtében 2014-ben a befejezett ügyek száma nem haladta meg a beérkezett ügyek számát.

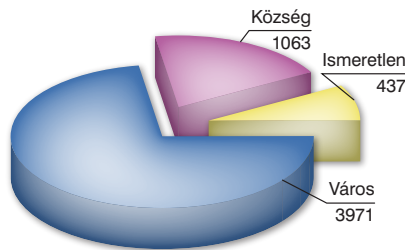
Tárgyévben érkezett panaszügyek	5471
Előző évből áthúzódó ügyek	855
Tárgyévben befejezett ügyek	5454
Évzáráskor folyamatban lévő ügyek	886

Nem történt jelentős változás a beadványok megoszlásában aszerint, hogy a panaszosok az ombudsman melyik „elérhetőségét” választották, csupán az jelentett újítást, hogy 2014-ben a közérdekű bejelentések fogadására külön elekt-

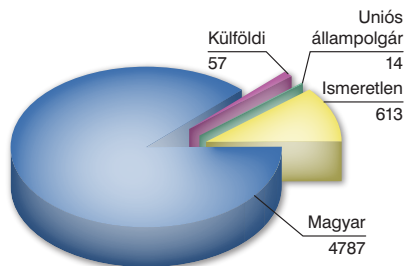

ronikus rendszert hoztunk létre, de közérdekű bejelentésüket a panaszosok személyesen is megtehették. Ezzel az új lehetőséggel összesen 249-en éltek.

A vizsgált évre különösen jellemző volt a városi lakosság nagyobb aktivitása, mert beadványaik száma négyszeresen haladta meg a kisebb településekről érkező panaszokat. Ebben is valószínűleg a már korábban említett kivárási játszott szerepet: a kistelepüléseken inkább tették függővé a válaszadások eredményétől a panaszbenyújtást.

Az indítványozók állampolgárságára csupán akkor lehet következtetni, ha az ügyfél valamilyen adatot közöl.

A panaszok legnagyobb részét a szociális ügyek csoportja képezte, amit a munkaügyek, oktatási, művelődési, egészségügyi, továbbá a rászorult-

ság alapján járó ellátásokat jelentő panaszok – szám szerint 992 – jelentett. A szélesebb értelemben vett polgári jogi, illetve pénzügyi ügyek gyűjtőfogalma alá 949 ügy tartozott. Ezeket követték a klasszikus hatósági ügyek, amelyek 937 esettel képviseltették magukat.

A konkrét ügytípusok közül leginkább az alkotmányossági jogszabálykritikát megfogalmazó beadványok tűntek ki, amelyek közül 84 beadványozó kérte, hogy a biztos kezdeményezze a kifogásolt jogszabály alkotmánybírósági kontrollját.

A környezetvédelem kérdését bármilyen formában érintő ügyek száma a tárgyévben 213 volt, míg nemzetiségi jogot érintő beadvánnyal mintegy 200 ügyben fordultak a biztoshoz, illetve a nemzetiségi jogok védelmezőjéhez.

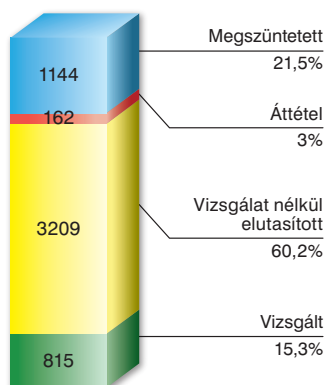
Befejezett ügyek típusai	
Alkotmányossági jogszabálykritika	280
Munkaügy, közmunka, szakszervezeti ügy	235
Végrehajtási ügyek	220
Polgári jogi ügy	216
Bíróság elleni ügy	212
Oktatási, művelődési ügy	206
Szociális ügyek	200
Közérdekű bejelentés	191
Jogszabály-veleményezés	189
Rendőrségi eljárás sérelmezése	188
Büntető- és büntetőeljárás ügyek	169
Közszolgáltatással kapcsolatos ügyek	167
Nyugdíj- és nyugdíjbiztosítási ügy	152
Gyermekjogi ügy (gyermekvédelem)	147
Pénzügyi ügy	134
Büntetés-végrehajtási ügy	130
Adatvédelmi ügy	127
Adó- és illetékügyek	124
Egészségbiztosítási ügy	121

Egészségügyi ellátás	110
Közlekedés, szállítás	103
Gyámügy	99
Állásfoglalás-, vélemény-, tájékoztatáskérés	93
Parkolási ügy	92
Lakás- és helyiség-ügy	89
Nem azonosítható ügy	89
Építési, területszervezési, épített környezet védelme	87
Birtokvédelem, telepengedélyezés, állattartás	80
Önkormányzati ügyek	78
Hulladékgazdálkodási ügy	76
Ügyfélkapcsolati ügy	65
Esélyegyenlőség, fogyatékkal élők ügyei	64
Jogszabálykritika	62
Fogyasztóvédelmi ügy	60
Zaj- és rezgésvédelem	58
Családtámogatási ügy	56
Választással, népszavazással kapcsolatos ügy	53
Igazgatási ügy	49
Nemzetiséghez való tartozás miatti diszkrimináció	40
Bentlakásos intézmények működésével kapcsolatos ügy	32
Vízügy, vízgazdálkodással kapcsolatos ügy	32
Gondnoksági ügy	28
Hajléktalan ügy	24
Általános környezetvédelem	23
Biztosítási ügy	23
Földhivatali ügy	21
Szabálysértési ügy	21
Ügyvédi ügy	21

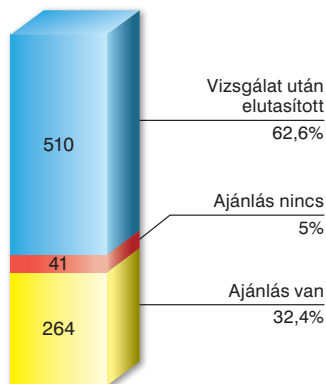
Szabálysértési ügy (rendőrség)	20
Családjogi ügyek	19
Kamarai, köztestületi, egyesületi, alapítványi ügy	19
Kárpótlás, földkiadás, szövetkezeti üzletrészek kiadása	17
Nemzetiségek közösségi jogai	17
Pályázati ügyek	17
Média, sajtó- és hírközlési ügyek	14
Idegenrendészeti ügy	13
Mezőgazdasági ügy	13
Nemzetiségi önkormányzati jogok	13
Anyakönyvi ügy, névviselés	10
Gazdasági és vállalkozási ügy	10
Közmű- és területfejlesztési, társulati ügy	10
Szakértői eljárással kapcsolatos ügy	10
Állampolgársági ügy	9
Levegőtisztaság-védelem	9
Árvíz-, belvív-, katasztrófavédelem	8
Kegyeleti ügy	8
Közjegyzői ügy	8
Külföldiek, menekültek	8
OPCAT ügyek	8
Kisajátítási ügyek	7
Közérdekű bejelentés intézésének felülvizsgálata	7
Természetvédelmi ügy	7
Bírósági beavatkozás iránti kérelem	5
Határforgalmi ügy	5
Talaj-, föld- és növényvédelem	5
Honosítási ügy	4
Energetika, bányászat	3

Konzuli ügy	3
Közterület-használat	3
Honvédségi ügy	2
Nemzetbiztonsági ügy	2
Vámügy	2
Iratbetekintés	1
Műemlékvédelem, emlékmű	1
Nemzetközi ügyek	1
Összesen	5454

Az ombudsmanhoz intézett beadványok legnagyobb részét – 3533-at – el kellett utasítanunk, mert ezek esetében a törvény kizárta vagy korlátozta a vizsgálati lehetőségünket. 782 panaszos nem valamelyik hatóság eljárását

kifogásolta, 807 ügyfél nem merítette ki a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget, 771 panasz esetén pedig – a további esetleges jogorvoslati lehetőségeken túl – arról tájékoztattuk a hozzánk fordulókat, hogy a jelzett probléma nem érintett alkotmányos jogot. A beadványok alapján megkeresett szervek válaszai sok esetben tisztázták a visszásság gyanúját, 259 ügyben a kapott válaszokból feltárt hatásköri okokra figyelemmel – például, hogy a panaszból még nem volt megállapítható, hogy a jogorvoslati eljárás még folyamatban van – utasítottuk el a panaszt.

192 panasz esetében a hatáskörünk hiánya mellett azt is megállapítottuk, hogy a beadvány vizsgálatára valamilyen másik szervnek lehet hatásköre, és az ügyfél értesítése mellett azt az illetékes hatósághoz továbbítottuk.

A tárgyévben összesen 815 esetben folytattunk vizsgálatot, amelyek közül 510 ügyet a panaszosok széleskörű tájékoztatásával, de jelentés nélkül fejeztünk be.

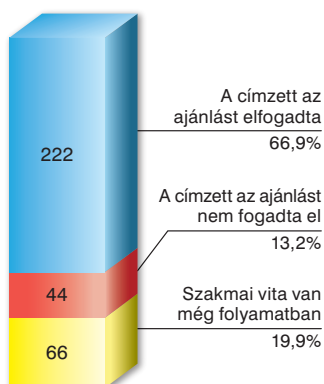
A hozzánk fordulók 294 alkotmányossá-

gi jogszabálykritikát fogalmaztak meg, ezen belül 62 panaszos kérte, hogy a biztos forduljon az Alkotmánybírósághoz. Az indítvány-kezdemenyyezések közül 53-at elutasítottunk, és 9 panaszos kezdeményezésére 3 indítványban kezdeményeztük jogszabály alkotmánybíróági felülvizsgálatát. A korábbi években benyújtott indítványainkkal együtt az év végén 11 indítvány ügyében vártunk az AB határozatára.

Az önkormányzati rendeletek felülvizsgálatát az elmúlt évben 5 esetben kezdeményeztük, és még 3 ügyben nincs kúriai döntés.

A befejezés módja	
Alkotmánybíróági indítvány kezdeményezése	2
Alkotmánybíróági indítvány kezdeményezésének elutasítása	82
Áttétel – a beadvány továbbítása eljárás megfontolása céljából	4
Áttétel – a beadvány továbbítása figyelemfelhívással	5
Áttétel – hatáskör hiányában – a hatáskörrel rendelkező szervhez	153
Elutasítás – 1989. október 23-ánál régebbi ügy	2
Elutasítás – a bejelentés nem minősül közérdekű bejelentésnek	50
Elutasítás – a sérelem csekély jelentősége miatt	16
Elutasítás – alkotmányos jogot nem érint, vagy nyilvánvalóan alaptalan	771
Elutasítás – ismételt, új adatot nem tartalmazó beadvány	115
Elutasítás – jogerőtől több mint egy év telt el	49
Elutasítás – a megkeresett szerv válasza alapján	259
Elutasítás – alkotmányos visszasság hiányának megállapításával	120
Elutasítás – jogorvoslat kimerítésének elmulasztása	807
Elutasítás – más ügyben készült jelentésről tájékoztatással	114
Elutasítás – megindított bíróági eljárás	410
Elutasítás – nem hatóság, e minőségében folytatott eljárása elleni panasz	782
Elutasítás – nem jogosulttól származó beadvány	38
Jelentés – ajánlással	264
Jelentés – a megoldódott panaszra tekintettel ajánlás nélkül	10
Jelentés – figyelemfelhívással	21
Jelentés – orvosolhatatlanság miatt ajánlás nélkül	1

Jelentés – visszásság megállapítása nélkül	4
Jogszabály-veleményezés – egyetértettünk	5
Jogszabály-veleményezés – érdemi észrevételt nem tettünk	159
Jogszabály-veleményezés – érdemi észrevételt tettünk	43
Jogszabály-veleményezés – nem értettünk egyet	3
Közérdekű bejelentésnél megszüntetés – sikertelen azonosítás	33
Közérdekű bejelentésnél az eljáró szerv válaszának megküldésével	89
Kúria vizsgálatának kezdeményezése	5
Megszüntetés – az eljárás közben rendeződött panasz	140
Megszüntetés – névtelen beadvány (adathiányos e-mail is)	73
Megszüntetés – panasznak nem értékelhető beadványok	52
Megszüntetés – panaszos halála miatt	1
Megszüntetés – panaszos kérelmére vagy hiánypótlás elmaradásakor	117
Megszüntetés – panaszos kérésére írásbeli tájékoztatással	129
Megszüntetés – panaszos szóbeli tájékoztatásával	175
Megszüntetés – technikai zárás (pl.: ügyek egyesítése, utóélet)	307
Tájékoztatás alkotmánybírószági indítvány kezdeményezéséről	5
Tájékoztatás az Alkotmánybíróság döntéséről	8
Tájékoztatás ombudsmani állásfoglalásról	31
Összesen	5454

A 305, jelentéssel lezárt ügyben 332 ajánlást fogalmaztunk meg. Ezek közül 222 esetben az ajánlás címzettjei kezdeményezésünket elfogadták, 44 esetben pedig elutasították. A beszámoló adatainak zárásakor 66 ügyben még szakmai egyeztetés, véleménycsere volt folyamatban.

Az ajánlások eredményessége		
Ajánlás az érintett szervnek	az ajánlást elfogadta	11
	az ajánlást nem fogadta el, nem válaszolt	6
	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	3
	Összesen	20
Ajánlás a felügyeleti szervnek	az ajánlást elfogadta	50
	az ajánlást nem fogadta le, nem válaszolt	18
	az ajánlást részben fogadta el, részben teljesítette	6
	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	13
	Összesen	87
Javaslat törvény alkotására, módosítására, hatályon kívül helyezésére	az ajánlást elfogadta	18
	az ajánlást nem fogadta el, nem válaszolt	25
	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	5
	Összesen	48
Javaslat kormányrendelet alkotására, módosítására, hatályon kívül helyezésére	az ajánlást elfogadta	7
	az ajánlást nem fogadta el, nem válaszolt	6
	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	4
	Összesen	17
Javaslat miniszteri rendelet alkotására, módosítására, hatályon kívül helyezésére	az ajánlást elfogadta	5
	az ajánlást nem fogadta el, nem válaszolt	6
	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	4
	Összesen	15
Javaslat közjogi szerv. szab. eszköz módosítására	az ajánlást elfogadta	2
	az ajánlást a címzett részben elfogadta, részben teljesítette	1
	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	1
	Összesen	4
Javaslat önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelet alkotására, módosítására, hatályon kívül helyezésére	az ajánlást elfogadta	1
	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	1
	Összesen	2

Javaslat fővárosi közgyűlés rendeletének alkotására, módosítására, hatályon kívül helyezésére	az ajánlást elfogadta	2
	Összesen	2
Javaslat megyei közgyűlés rendeletének módosítására	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	1
	Összesen	1
Javaslat települési önkormányzat rendeletének alkotására, módosítására, hatályon kívül helyezésére	az ajánlást elfogadta	11
	az ajánlást nem fogadta el, nem válaszolt	3
	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	5
	Összesen	19
Kúria vizsgálatának kezdeményezése	határidő nem telt le	1
	Összesen	1
Ügyészi óvás kezdeményezése	az ajánlást elfogadta	1
	Összesen	1
Büntető eljárás kezdeményezése	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	1
	az ajánlást elfogadta	1
	Összesen	2
Fegyelmi eljárás kezdeményezése	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	1
	Összesen	1
Kezdeményezés jövőbeni helyes jogértelmezésre, jogalkalmazásra	az ajánlást elfogadta	65
	az ajánlást nem fogadta el, nem válaszolt	21
	határidő nem telt le, érdemi vita folyamatban	26
	Összesen	112
Összesen		332

Ajánlásaink közül 20-at az érintett szervnek, 87-et pedig a felettes szervnek címeztük. 108 alkalommal különböző jogszabályok alkotására, módosítására vagy hatályon kívül helyezésére tettünk indítványt. Négyyszer kezdeményeztünk más típusú intézkedést, de a legtöbb ajánlásunk csupán a jövőbeni helyes jogalkalmazásra hívta fel az érintettek figyelmét.

7.

Alapjogvédő szervezetek összesített statisztikája

7.1.

Az alapjogi adatgyűjtés jogszabályi alapja

Az Ajbt. 2. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az alapvető jogok biztosa áttekinti és elemzi az alapvető jogok magyarországi helyzetét, és az alapvető jogokkal összefüggő, Magyarországon történt jogsértésekről statisztikai kimutatást készít. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság (a továbbiakban EBH), a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban NAIH), a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban FRPT), valamint az oktatási jogok biztosa (a továbbiakban OJB) az alapvető jogok biztosának (a továbbiakban AJBH) megkeresése alapján a statisztikai kimutathoz személyes adatokat nem tartalmazó összesített adatokat szolgáltat.

7.2.

A jogvédő szervezetek tevékenységének alapadatai

Alapstatisztika	AJBH	EBH	FRPT	NAIH	OJB
Beérkezett ügyek	5471*	532	352*	2063	641*
Hivatalból indított ügyek	87	4		41	3
Elutasított beadványok	3719	100	136	276	203
Érdemi vizsgálat alá vont ügyek	815	432	216	720	69
Megállapított sérelmek	305	23	108	354	23
Elmarasztalás, intézkedés, határozat	264			747	12
Jogorvoslat kezdeményezések		20		24	

*A beérkezett ügyek nem tartalmazzák a rövid úton (személyesen vagy telefonon) intézett ügyeket. Ezek az AJBH-nál további 14365, az FRPT-nél további 467, az OJB-nál pedig további 862 ügyet jelentenek.

A jogvédő szervezetek eltérő feladat- és hatásköréből értelemszerűen eltérő statisztikai adatgyűjtési módszer következik.

Az AJBH az alapjogok érintettségét csupán akkor rögzíti, ha azok sérelmének gyanúját is megállapítja.

Az EBH és a NAIH hatósági jogköréből adódóan határozatokat hoz, amelyekkel szemben biztosított a bírósági jogorvoslati út igénybevételének lehetősége, a többi szervnél ez kizárható.

A FRPT kizárólag a rendőrségi eljárás vizsgálatára jogosult, míg az OJB az oktatás szereplői – a pedagógusok, a diákok, a szülők, illetve a fenntartók – közötti viták rendezésében lát el mediátori szerepet.

7.3.

A jogvédő szervezetekhez fordulók területi megoszlása

A beadványok területi megoszlása	AJBH	EBH	FRPT	NAIH	OJB
Budapest	1827	118	110	790	172
Baranya	181	21	21	33	15
Bács-Kiskun	147	24	4	23	12
Békés	131	14	8	18	11
Borsod-Abaúj-Zemplén	206	27	19	57	12
Csongrád	157	13	3	28	13
Fejér	181	16	10	24	17
Győr-Moson-Sopron	151	12	12	37	14
Hajdú-Bihar	210	13	20	26	17
Heves	127	19	10	25	12
Komárom-Esztergom	117	12	5	15	11
Nógrád	94	13	8	21	7
Pest	68	51	45	101	51
Somogy	666	11	8	17	13
Szabolcs-Szatmár-Bereg	123	13	19	25	9

P cikk	Természeti erőforrások és a jövő nemzedékek védelme	4								
I. cikk	Alapvető jogok védelme	56							1	
II. cikk	Élethez és emberi méltósághoz való jog	46			130	49			34	2
III. cikk	Kínzás, kegyetlen vagy megalázó bánásmód tilalma	2			2	1			18	2
IV. cikk	Személyes szabadsághoz, biztonsághoz való jog	5			99	45			2	
VI. cikk	Magánszférához való jog	1			71	9	1599	354		
VI. cikk	Információs jogok	3					464		9	
VII. cikk	Lelkiismereti- és vallásszabadság	4	9						1	
VIII. cikk	Gyülekezés, egyesülés, pártalapítás szabadsága	7								
IX. cikk	Véleménynyilvánítás és sajtószabadság	4	26	2	2	1				
X. cikk	Tudományos és a művészeti élet szabadsága								1	
XI. cikk	Művelődéshez, oktatáshoz, felsőoktatáshoz való jog	2	53	4					581	18
XII. cikk	Foglalkozás szabadsága	9	165	7					50	
XIII. cikk	Tulajdonhoz való jog és az öröklés	37			14	5			1	
XIV. cikk	Kiutasítás tilalma és korlátai, menedékjog	2								
XV. cikk	Törvény előtti egyenlőség, esélyegyenlőség	82			20	1			24	1

XVI. cikk	Gyermekvédelemhez és gondoskodáshoz való jog	46							13	
XVII. cikk	Sztrájkjog és a szervezkedés szabadsága									
XVIII. cikk	Gyermekmunka tilalma									
XIX. cikk	Szociális biztonságához való jog	68	13						1	
XX. cikk	Testi és lelki egészséghez való jog	22			14	3			12	
XXI. cikk	Egészséges környezethez való jog	110							6	
XXII. cikk	Lakhatás, közszolgáltatások biztosításának joga	6	4							
XXIII. cikk	Választójogosultság	16								
XXIV. cikk	Tisztességes eljáráshoz való jog	266			182	62			3	
XXV. cikk	Kérelmezési és panaszjog								13	
XXVII. cikk	Mozgás és tartózkodási hely megválasztásának joga	3			13	9				
XXVIII. cikk	Tisztességes és pártatlan bírósági eljáráshoz való jog	27							1	
XXIX. cikk	Nemzetiségi jogok	16	69	2					1	
XXX. cikk	Közteherviselési kötelezettség	12								
XXXI. cikk	Honvédelmi kötelezettség									
Az érintett jogok összesen		1009	121	15	547	185	2063	354	773	23